



Hoe ons contacteren?

Tony Van Der Steen

**Ombudsdienst Pensioenen
WTC III (nabij het Noordstation)
Simon Bolivarlaan 30 bus 5
1000 Brussel**

Tel. 02/274.19.80

Fax 02/274.19.99

E-mail: klacht@ombudsmanpensioenen.be

Website: www.ombudsmanpensioenen.be

**Openingsuren:
alle werkdagen van 9u tot 17 u**

Ombudsman.be
LUISTEREN, BEMIDDELEN, VERBETEREN

Een andere ombudsman nodig?

Surf naar www.ombudsman.be

Betaling van het pensioen voor iedereen op rekening?
Makkelijker gezegd dan gedaan

Eind van het jaar teveel bedrijfsvoorheffing ingehouden
Geen zorgen – U krijgt deze terug ... maar na meer dan één jaar
Gemengde loopbaan: u krijgt de teveel ingehouden
bedrijfsvoorheffing wellicht terug op een verschillende datum
En dit alles zonder al te veel uitleg

Meer dan 37.000 gepensioneerden met een gemengde loopbaan
(werknemer- ambtenaar) minder vakantiegeld in 2014
Quid 2015?

Toepassing van het Only once principe
Laat toe de schuld te verminderen of te annuleren

Vrijstelling van sociale bijdragen = Vrijstelling van pensioen?

Zelfde minimumpensioen voor werknemers en zelfstandigen vanaf
augustus 2016

Betaling van het pensioen voor iedereen op rekening? Makkelijker gezegd dan gedaan

(Jaarverslag 2014 p. 64)

De cheque is nog steeds de normale betaalwijze voor de ambtenarenpensioenen. Wil de gepensioneerde zijn ambtenarenpensioen op zijn rekening ontvangen dan moet hij bij zijn bank een verbintenisformulier van de pensioendienst indienen.

Met dit document vraagt betrokkene om zijn pensioen op zijn rekeningnummer te storten en machtigt hij de bank om, op eenvoudige vraag van de PDOS (Pensioendienst voor de Overheidssector), alle ten onrechte betaalde pensioenbedragen terug te storten. Deze machtiging blijft van kracht, zelfs na zijn overlijden en belast aldus zijn nalatenschap. De bank op zijn beurt aanvaardt het pensioen uit te betalen en verklaart de overeenstemming der handtekening(en) te hebben nagezien.

Dit betekent dat de PDOS het pensioen niet op rekening betaalt zolang hij niet over het verbintenisformulier beschikt. Bij verandering van rekeningnummer moet een nieuw verbintenisformulier worden ingediend.

Noodzaak van het verbintenisformulier?

Voor de werknemers- en zelfstandigenpensioenen moest een gepensioneerde vroeger ook via zijn bank een verbintenisformulier indienen om de betaling van zijn pensioen op rekening te krijgen.

Vanaf 2004 is voor deze pensioenen in België de betaling op rekening de normale betaalwijze geworden. De wetgeving voorziet in dezelfde garanties als de verbintenis voor de ambtenarenpensioenen.

Aanbeveling

De Ombudsman pleit ervoor om het de gepensioneerde ambtenaar mogelijk te maken via een in te vullen formulier of via een gewone brief zijn uniek zichtrekeningnummer mee te delen aan de pensioendienst en zo de betaling op rekening van zijn ambtenarenpensioen te krijgen.

Het sluit niet meer aan bij wat men in de 21ste eeuw mag verwachten van een moderne overheid dat de gepensioneerde ambtenaar zelf alle stappen moet zetten om zijn pensioen op zijn rekening te ontvangen. De ambtenaar ontvangt zijn wedde op zijn rekening na melding van zijn rekeningnummer aan zijn personeelsdienst. Hij mag dan ook verwachten dat zijn pensioen eveneens op zijn rekening zal gestort worden na eenvoudige melding van zijn rekeningnummer aan de pensioendienst.

Dit is veel gebruiksvriendelijker voor de gepensioneerde. De pensioendienst bevestigt dan de registratie van het zichtrekeningnummer en deelt de reglementaire verbintenissen mee die de gepensioneerde spontaan moet naleven. De pensioendienst vraagt na ontvangst van het rekeningnummer tevens bij de bank om de nodige controles uit te voeren.

De Ombudsdienst Pensioenen beveelt aan de nodige wettelijke aanpassingen door te voeren om van de betaling op rekening de standaardprocedure te maken voor overheidspensioenen. Ook in de overheidssector zou het schriftelijk meedelen van het rekeningnummer moeten kunnen volstaan om de betaling van het pensioen op rekening te bekomen.

Opmerking

Door het steeds toenemend aantal gepensioneerden die in het buitenland wonen en recht hebben op een Belgisch pensioen herhaalt de Ombudsman de noodzaak om de manier tot het bekomen van het Belgisch pensioen op een buitenlandse rekening te verbeteren, en dit ook voor de gepensioneerden uit de openbare sector die op een buitenlandse rekening betaald worden en hiervoor maandelijks een levensbewijs moeten indienen daar waar voor gepensioneerden met een pensioen in de privé sector één levensbewijs per jaar volstaat. (Jaarverslag 2014 p. 71).

Eind van het jaar teveel bedrijfsvoorheffing ingehouden
Geen zorgen – U krijgt deze terug ... maar na meer dan één jaar
Gemengde loopbaan: u krijgt de teveel ingehouden
bedrijfsvoorheffing wellicht terug op een verschillende datum
En dit alles zonder al te veel uitleg

(Jaarverslag 2014 p. 82)

De heer Wolfkens neemt begin december 2014 contact op met de Ombudsman Pensioenen. Het is nu al twee maanden dat hij 247 euro minder pensioen op zijn rekening ontvangt. Volgens de pensioendienst komt dit door een fout in de inhoudingen. Hij hoopt “ten stelligste dat er snel een oplossing komt”.

De heer Wolfkens ontvangt twee pensioenen. Het is dus logisch dat de verschillende pensioenbedragen samengeteld worden om de inhoudingen te berekenen.

Binnen het netwerk van de sociale zekerheid bestaat er een centraal register, het Pensioenkadaster, waarin alle bedragen van de wettelijke en de extralegale pensioenen die aan één gerechtigde worden uitgekeerd, geregistreerd worden. Door middel van elektronische informatiestromen worden de gegevens van de instellingen via de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid uitgewisseld. Dank zij dit instrument is elke pensioendienst in staat om de inhoudingen op de pensioenen correct te berekenen.

Eind 2014 liep het fout in het dossier van de heer Wolfkens.

De NMBS corrigeerde de bedrijfsvoorheffing vanaf de betaling van de maand december.

De heer Wolfkens hoopte eind december 2014 de teveel ingehouden bedrijfsvoorheffing voor de maanden oktober en november 2014 terug te krijgen.

De NMBS ging niet in op deze vraag.

Indien de herziening van de bedrijfsvoorheffing vóór het afsluiten van het fiscaal jaar was gebeurd -de NMBS sloot het fiscale jaar 2014 af op 14 november- zou de heer Wolfkens de teveel ingehouden bedrijfsvoorheffing meteen hebben ontvangen.

Doordat de aanpassing pas in december 2014 gebeurde zal hij moeten wachten op zijn belastingaanslag om de teveel ingehouden bijdragen (zo'n 500 euro) terug te krijgen. Dit zal zeker nog een jaar duren.

De einddatum waarop er nog een terugbetaling van de teveel ingehouden bedrijfsvoorheffing kan gebeuren is niet gelijk in elke pensioendienst. Zo betalen de RVP en Ethias nog tot het einde van het lopende fiscale jaar de bedrijfsvoorheffing terug, bij PDOS is dit tot op het moment dat de fiscale fiches worden verstuurd (ongeveer februari van het volgende jaar).

Dit betekent enerzijds dat de toepassing van een zelfde fiscale reglementering bij de verschillende pensioendiensten in de praktijk tot andere data leidt en anderzijds dat een gepensioneerde met meerdere pensioenen geconfronteerd kan worden met een terugbetaling

op verschillende data van de teveel ingehouden bedrijfsvoorheffing. Hier is een betere coördinatie wenselijk.

Zoals wij ook vorig jaar aanhaalden blijven de inhoudingen op de pensioenen voor moeilijkheden zorgen. De coördinatie tussen de verschillende pensioendiensten verloopt nog steeds niet optimaal. De gepensioneerde heeft geen weet van wat er achter de schermen gebeurt (en onder de huidige omstandigheden noodzakelijk is) om tot correcte inhoudingen op zijn pensioen te komen. Hij draagt echter wel de gevolgen indien er iets fout loopt en hij een lager netto pensioenbedrag ontvangt dan datgene wat hij in zijn specifieke situatie mag verwachten.

De Ombudsman herhaalt zijn oproep van vorig jaar om werk te maken van een breed overleg om tot de uitbouw van een efficiënte opvolging van de in te houden bijdragen te komen en tot uniforme regels inzake terugbetaling van teveel ingehouden bijdragen.

Een identieke praktijk conform de wettelijke bepalingen en een gecoördineerde informatie zal de gepensioneerden met een gemengde loopbaan zonder twijfel helpen om hun situatie beter te begrijpen.

Opmerking

In zijn Jaarverslag 2008, p. 113 heeft de Ombudsman de wens uitgedrukt van de betaling van een onmiddellijk correct totaal netto pensioenbedrag en dit ook in het geval van een gemengde loopbaan. Hij blijft deze wens verder herinneren.

Meer dan 37.000 gepensioneerden met een gemengde loopbaan (werknemer- ambtenaar) minder vakantiegeld in 2014 Quid 2015?

(Jaarverslag 2014 p. 58)

De heer Nolens geniet een klein pensioen als werknemer. Daarnaast heeft hij een iets groter pensioen als ambtenaar.

In mei 2014 betaalt de RVP een vakantiegeld van 436,17 euro bruto. Hij is verheugd over dit bedrag want dit is zo'n 34 euro meer dan in 2013.

Zijn vreugde was maar van korte duur. Het vakantiegeld van de PDOS is zo'n 39 euro minder dan dat van het jaar voordien, wat in totaal een verlies betekent van een kleine 5 euro tegenover 2013.

De PDOS verzekert hem telefonisch dat de wetgeving op het vakantiegeld in de openbare sector voorziet dat het gewoon vakantiegeld in de openbare sector moet verminderd worden met het gewoon vakantiegeld in de privé. De PDOS stuurt hem door naar de RVP.

De RVP spreekt echter van een fout bij de PDOS. De heer Nolens weet niet meer wat hij als waar moet aannemen en richt zich dan tot de Ombudsman. Is het mogelijk dat een verhoging van het vakantiegeld in de regeling voor werknemers uiteindelijk ertoe leidt dat hij in totaal minder vakantiegeld krijgt?

Wat was er aan de hand?

De vorige Minister van Pensioenen besliste om in mei 2014 een supplement bij het vakantiegeld voor de laagste werknemerspensioenen te geven.

De bedoeling van de wetgever was duidelijk een verhoging van het vakantiegeld voor de gepensioneerden in de werknemersregeling te verzekeren, met name voor zij wiens vakantiegeld en bijkomend vakantiegeld beperkt werd tot het maandbedrag van het pensioen van de maand mei.

Jammer genoeg werd de wetgeving in de openbare sector niet aangepast en het was bijgevolg niet duidelijk welke impact het supplement vakantiegeld in de werknemersregeling had op het vakantiegeld bij de ambtenarenpensioenen.

Hoewel de PDOS, na lange onderhandelingen, zijn juridische analyse bevestigde, heeft hij toch ingezien dat zijn werkwijze bij het in aanmerking nemen van het supplement bij het vakantiegeld in de werknemersregeling niet conform de wil van de wetgever was. De wetgever beoogde immers duidelijk een verhoging van het totale vakantiegeld.

Men moet vaststellen dat deze nieuwe interpretatie zowel rekening houdt met de bedoeling van de wetgever, namelijk een hoger vakantiegeld waarborgen voor de laagste pensioenen in de werknemersregeling en met de algemene filosofie dat slechts aan de laagste ambtenarenpensioenen een vakantiegeld wordt gegeven met aftrek van het vakantiegeld in de andere stelsels.

De PDOS berekende het vakantiegeld 2014 opnieuw. Voortaan wordt het supplement niet meer volledig afgetrokken van het gewoon vakantiegeld in de openbare sector. Het supplement wordt opgesplitst in twee stukken: één deel met betrekking tot het gewoon vakantiegeld en het andere met betrekking tot het bijkomend vakantiegeld. Van het gewoon vakantiegeld in de openbare sector wordt enkel nog het gedeelte van het supplement dat betrekking heeft op het gewoon vakantiegeld afgetrokken.

De PDOS heeft alle betrokken dossiers herzien. In het geval van de heer Nolens betekent dit een verhoging van zijn totale vakantiegeld met zo'n 20 euro.

De Ombudsman heeft ook aan de andere betrokken pensioendiensten gevraagd om hun dossiers aan te passen. Ethias heeft dit inmiddels onderschreven, de NMBS onderzoekt op welke wijze hij deze herziening kan doen.

De PDOS maakte ook met de RVP afspraken om vanaf 2015 op een meer gedetailleerde wijze de informatie over het door de RVP uitbetaalde vakantiegeld aan PDOS mee te delen.

Hierdoor zorgt de bemiddeling van de Ombudsman Pensioenen ervoor dat in mei 2015 meer dan 37.000 gepensioneerden in totaal niet minder, en een deel zelfs meer vakantiegeld zullen ontvangen.

Zonder over te gaan tot een algemene aanbeveling stelt de Ombudsman aan de wetgever voor om precies te bepalen welke aard het “nieuwe” supplement heeft en om te beslissen op welke wijze het in de openbare sector in aanmerking moet worden genomen.

Tot slot, en dit geldt voor alle pensioendiensten, roept de Ombudsman de betrokken instanties op om bij elke wijziging van bestaande wetgeving of bij elke nieuwe bepaling die in een bepaald stelsel wordt ingevoerd te anticiperen op eventuele ongewenste effecten die zouden kunnen ontstaan in een ander pensioenstelsel met de bedoeling deze te voorkomen of althans tot een minimum te herleiden. Dit is niets meer dan de toepassing van het voorzorgsprincipe.

Toepassing van het Only once principe Laat toe de schuld te verminderen of te annuleren

(Jaarverslag 2014 p. 29)

De heer Mertens geniet reeds jaren een rustpensioen als werknemer voor een tewerkstelling van 43 jaar. Vanaf 1 januari 2013 kwam daar een pensioen als schepen bij voor de periode van 6 jaar dat hij schepen was.

Op 25 april 2014 ontving de heer Mertens een nieuwe beslissing van de RVP (Rijksdienst voor Pensioenen) waarin hem werd meegedeeld dat de RVP vanaf 1 januari 2013 zijn rustpensioen vermindert omdat hij sedert 1 januari 2013 een rustpensioen als schepen geniet. Een gepensioneerde kan immers maar voor 14.040 gewerkte dagen, wat overeenstemt met 45 jaren voltijds werken, een pensioen krijgen. De heer Mertens had echter langer gewerkt. De RVP meldt hem dat hij al het teveel ontvangen pensioen moet terugbetalen omdat hij niet meegedeeld heeft dat hij een pensioen als schepen ontvangt.

Er is inderdaad de wettelijke verplichting een verklaring af te leggen dat je ook een pensioen ontvangt in een andere pensioenregeling. De RVP had dan ook een wettelijke basis om gedurende 15 maanden te veel ontvangen pensioen (= vanaf 1 januari 2013) terug te vorderen omdat betrokkene zijn schepenpensioen niet had aangegeven. In gelijkaardige gevallen volgden de rechters deze stelling in hun rechtspraak.

De Ombudsman bepleit dat het niet-melden van een niet buitenlandse pensioen in een ander stelsel door een gepensioneerden niet meer van deze tijd is en maximum zou mogen leiden tot het terugvorderen van het teveel ontvangen pensioen voor de laatste 6 maanden. Dit is immers de normale verwerkingstermijn om een dossier aan te passen.

De Ombudsman haalt als argument aan dat de pensioendiensten via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) toegang hebben tot het pensioenkadaster dat gegevens over alle uitbetaalde wettelijke pensioen in België bevat. De wet van de KSZ bepaalt dat wanneer de pensioendiensten het recht hebben om gegevens die beschikbaar zijn via de KSZ te gebruiken, ze deze daar moeten opvragen en hiervoor geen beroep meer moeten doen op verklaringen van de gepensioneerden.

Door gegevens van een authentieke bron te hergebruiken, kunnen de administratieve lasten enorm worden verminderd. Dit verbetert de dienstverlening en verhoogt de efficiëntie van de pensioendiensten.

Ook punt 12 van het Charter voor een klantvriendelijke overheid stelt dat elke overheidsdienst maximaal gebruik moet maken van de gegevens die al bij andere overheidsdiensten beschikbaar zijn.

De RVP volgde de stelling van de Ombudsman en vordert maar het te veel ontvangen pensioen van de laatste 6 maanden in plaats van 15 maanden terug. De RVP neemt hier dus een klantvriendelijke houding aan.

De toename van het aantal koppelingen van databanken en het meer en meer aanleggen van elektronische datastromen leidt er toe dat in minder en minder gevallen er door de gepensioneerden verklaringen dienen afgelegd te worden.

De Ombudsman pleit voor een zo ruim mogelijke toepassing van het “only once” principe. Dit houdt in dat wanneer een burger een gegeven doorgeeft aan de ene overheidsdienst de andere overheidsdiensten dat niet meer moeten vragen aan de burger. De doorstroming moet dus gebeuren tussen overheidsdiensten zelf.

Tot slot nog wel dit advies: vul de vragenlijsten die je van de pensioendiensten krijgt zorgvuldig in en verklaar nog altijd wat je gevraagd wordt , enkel zo voorkom je dat je hoge ten onrechte ontvangen pensioenbedragen moet terugbetalen

Vrijstelling van sociale bijdragen als zelfstandige Ondanks de zelfstandige activiteit toch geen pensioen?

(Jaarverslag 2013 p. 130-134)

Zelfstandigen in financiële moeilijkheden kunnen een vrijstelling van sociale bijdragen vragen. Wordt de vrijstelling toegekend tot en met 1980 dan behield de zelfstandige zijn sociale rechten.

Doch de periodes van vrijstelling van bijdragen toegekend vanaf 1981 worden uitgesloten voor het recht op pensioen. De zelfstandige die ervoor opteerde om in een moeilijke periode geen bijdragen te betalen wordt dus op het moment van pensionering geconfronteerd met een lager pensioen.

Voor de pensioenbeslissingen die ingaan vanaf 1 juli 1997 zijn de periodes van vrijstelling ook niet meer geldig voor de toegang tot het vervroegd pensioen.

Gelet op de pensioenhervorming die de voorwaarden voor het vervroegd pensioen verstregde, nam het aantal zelfstandigen die hierdoor niet meer of pas op een latere datum vervroegd met pensioen kon gaan toe.

Door de zelfstandige toe te staan geen bijdragen te betalen (in 2014 kregen iets meer dan 19.000 zelfstandige een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen voor één of meerdere kwartalen) en dus niet deel te nemen aan de pensioenverzekering valt het verplicht karakter weg.

De Ombudsman kreeg hierover verschillende klachten en kaartte deze problematiek in het kader van zijn signaalfunctie in het Jaarverslag 2013 (pagina 130-134) aan.

Dit signaal werd door de politiek opgevangen: verschillende parlementsleden stelden hierover parlementaire vragen. De Minister van Middenstand werkt aan een oplossing om het verlies aan pensioenrechten te vermijden.

Zelfde minimumpensioen voor werknemers en zelfstandigen vanaf augustus 2016

In zijn Jaarverslag 2009 (p. 110 tot 116) heeft de Ombudsman een gedetailleerde studie gemaakt inzake de minimumpensioenen in de verschillende sectoren. Het suggereerde om te komen tot een harmonisering van de verschillende minima en herinnerde de ook aan een eerdere Algemene aanbeveling (JV 2004, p. 86 tot 88, AA 2004/3).

In een recent persbericht heeft de Minister bevoegd voor de pensioenen voor zelfstandigen samen met de Minister van Pensioenen voorgesteld om over te gaan tot een volledige gelijkstelling van de bedragen van de minimumpensioenen voor zelfstandigen met deze voor werknemers vanaf augustus 2016. Een gedeeltelijke gelijkstelling vindt reeds plaats vanaf nu, 1 april 2015.

De cijfers van 2014 (JV 2014, p. 23)

In 2014 hebben 1.541 (toekomstig) gepensioneerden de weg naar de Ombudsdienst Pensioenen gevonden. Uit hun verzoeken hebben wij 1.152 klachten ontvankelijk verklaard. Iets meer dan de helft van deze klachten (54 %) bleek na een diepgaande analyse gegrond.

In geval van een gegronde klacht bemiddelen wij bij de pensioendiensten om het probleem op te lossen, zeer vaak met succes. In meer dan 8 op 10 van de gegronde klachten heeft onze bemiddeling een positief resultaat voor de klager.

Ter informatie, de laatste jaren stellen wij een stijging vast van het aantal zeer precies geformuleerde, sterk beargumenteerde klachten die een doorgedreven analyse vragen, vaak op juridisch vlak en daarenboven steeds vaker een verificatie van de toepassing van Europese of internationale normen vergen.

De 3 meest voorkomende klachten in 2014 gingen over:

1. Laattijdige betalingen overheidspensioenen
2. Ramingen (behandelingstermijn, totaalbeeld,...)
3. Vervroegd pensioen in het kader van de recente pensioenhervormingen

